

**UCHWAŁA NR XXXIV/194/2022
RADY GMINY ŁONIÓW**

z dnia 3 lutego 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050), Rada Gminy Łonów **uchwala co następuje:**

§ 1.

Uchwała Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Łonów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Radosław Smalera

Załącznik do uchwały Nr XXXIV/194/2022

Rady Gminy Łonów

z dnia 3 lutego 2022 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

NA 2022 ROK

Gminy Łonów

Wykaz skrótów:

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna

GOK – Gminny Ośrodek Kultury

KPP – Komenda Powiatowa Policji

NGO (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

UG – Urząd Gminy

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	4
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	5
CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁONIÓW	6
POŁOŻENIE	6
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	7
RYNEK PRACY	8
INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA	10
EDUKACJA I WYCHOWANIE	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	12
PROBLEM NARKOMANII	13
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ŁONIÓW	14
ANALIZA SWOT	15
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	17
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	21
ADRESACI PROGRAMU	21
REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK	22
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	22
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	23

WPROWADZENIE

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy Łoniów.

Zjawisko narkomanii oznacza nadużywanie substancji psychoaktywnych, do jakich zaliczane są zarówno naturalne jak i syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, nastroju czy percepcji¹.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy, w celu realizacji ww. zadań wójt opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok Gminy Łoniów został opracowany zgodnie z wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

¹ J. Zamecka, *Narkomania*, Encyklopedia Socjologii, Warszawa 1999, s. 285

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
(t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 183 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 711 z późn. zm.).

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁONIÓW

POŁOŻENIE

Gmina Łonów jest gminą wiejską położoną w województwie świętokrzyskim, w powiecie sandomierskim. Jej siedzibą jest miejscowość Łonów, niemniej Gminę tworzy 30 jednostek pomocniczych, czyli sołectw. Obszar Gminy obejmuje powierzchnię 86,99 km², czyli około 12,9% terenu całego powiatu. W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się gmina Baranów Sandomierski, Klimontów, Koprzywnica, Osiek oraz Tarnobrzeg.

Rysunek 1. Gmina Łonów

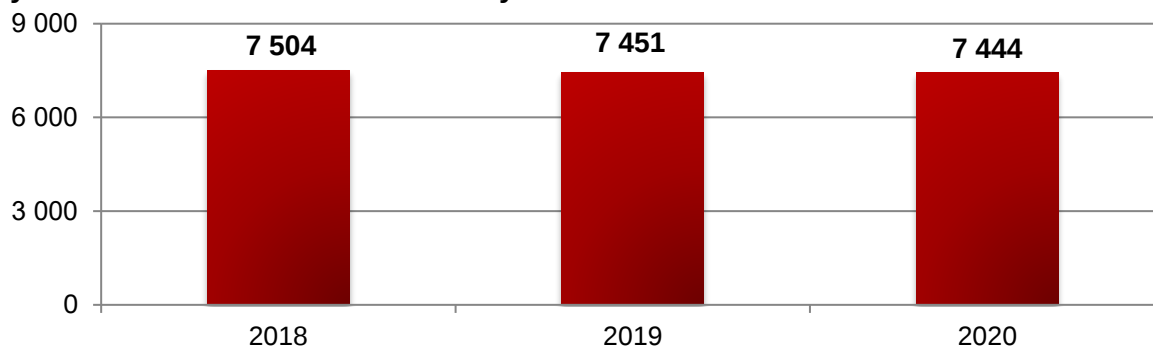
Źródło: <https://loniow.pl/mapa-gminy/>

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Analiza struktury demograficznej w Gminie Łoniów ukazuje obraz aktualnego stanu lokalnej społeczności. Populacja Gminy liczy **7 444** osoby (stan na 31.12.2020 roku), a na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować spadek w zakresie liczby mieszkańców. W porównaniu do 2018 roku liczba ta zmniejszyła się o 0,8%.

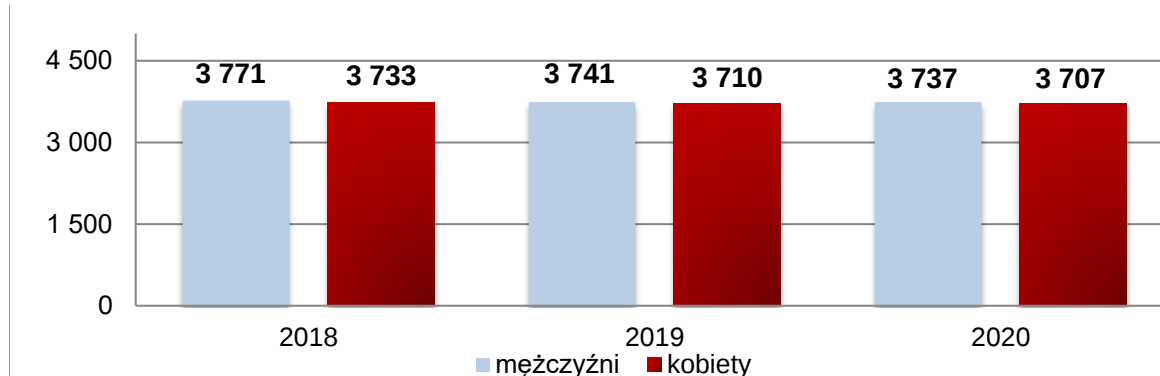
Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Łoniów w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie Gminy niezauważalna jest znacząca dysproporcja mieszkańców pod względem płci. W 2020 roku Gminę Łoniów zamieszkiwało łącznie 3 707 kobiet oraz 3 737 mężczyzn, zatem ich udział w ogólnej liczbie ludności był taki sam – zarówno kobiety jak i mężczyźni stanowili 50% jej liczby. Współczynnik feminizacji w Gminie w 2020 roku wyniósł 99, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało 99 kobiet.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących Gminę Łoniów na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W 2020 roku na terenie Gminy Łoniów odnotowanych zostało 62 urodzenia oraz 94 zgony, zatem przyrost naturalny wyniósł wówczas -32, co odpowiadało przyrostowi naturalnemu -4,30 na 1000 mieszkańców.

Tabela 1. Przyrost naturalny w Gminie Łoniów na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
urodzenia żywe	48	59	62
zgony	83	95	94
przyrost naturalny	-35	-36	-32

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w Gminie Łonów według ekonomicznych grup wieku w 2020 roku przedstawia się następująco:

- 17,3% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym – do 17 roku życia;
- 60,4% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym – (kobiety – 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat);
- 22,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym – (kobiety – 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 lat i więcej).

Poniższa tabela prezentuje ludność Gminy Łonów według ekonomicznych grup wieku na przestrzeni lat 2018-2020. W tym okresie nastąpiły niekorzystne przemiany demograficzne, gdyż zauważalny jest sukcesywny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle społeczeństwa. Jednocześnie zaobserwować można spadek odsetka osób będących w wieku przedprodukcyjnym oraz wahania udziału osób w wieku produkcyjnym. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w 2020 roku prezentował się nieco odmiennie od wskaźników w całym województwie świętokrzyskim, gdyż osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,5%, w wieku produkcyjnym – 59,4%, natomiast w wieku poprodukcyjnym – 24,1%.

Tabela 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w Gminie Łonów w latach 2018-2020 (w procentach)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	17,5	17,4	17,3
wiek produkcyjny	60,6	60,3	60,4
wiek poprodukcyjny	21,9	22,3	22,3

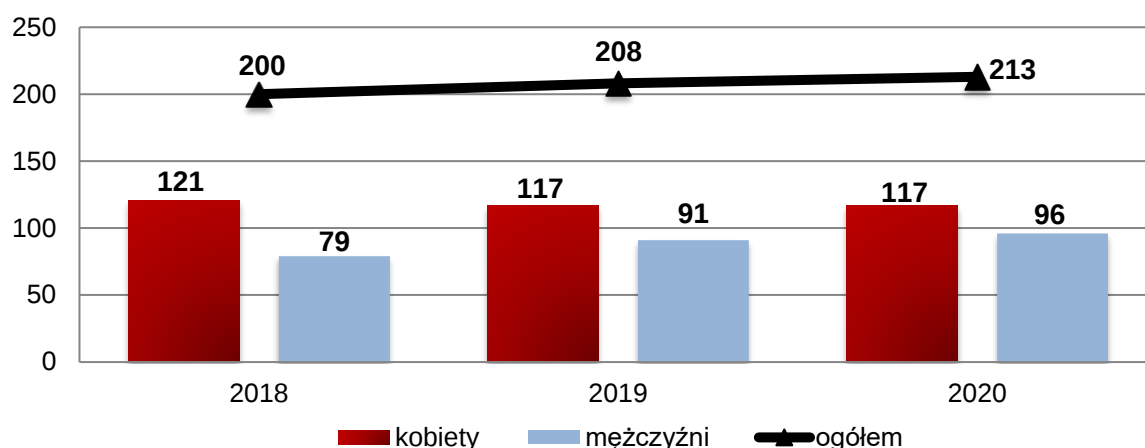
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

RYNEK PRACY

Na koniec 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sandomierzu zarejestrowanych było łącznie 213 mieszkańców Gminy Łonów, tj. o 2,4% więcej niż w roku 2019. Mężczyźni stanowili 45% wszystkich bezrobotnych (96 osób), natomiast kobiety – 55% (117 osób). Wzrost liczby osób bezrobotnych jest skorelowany ze zmianami gospodarczymi w Polsce na skutek wystąpienia pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 oraz wynikających z niej obostrzeń ograniczających funkcjonowanie licznych sektorów i branż. W okresie pandemii zatrudnienie straciło wiele osób, przede wszystkim pracujących w obszarach szczególnie dotkniętych wprowadzanymi ograniczeniami oraz mających umowy cywilno-prawne. Skutki pandemii na rynku pracy mogą być jednak odroczone i dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, między innymi kryzys występujący w wielu branżach. Radzenie sobie z epidemią, a w jej następstwie z kryzysem gospodarczym i pogorszeniem sytuacji na rynku pracy, będzie wymagało w perspektywie najbliższych lat, zwrócenia szczególnej uwagi na podejmowanie działań wspierających mieszkańców w tym zakresie.

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych w podziale na płeć w Gminie Łoniów w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sandomierzu zarejestrowanych było 4,7% mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym, przy czym udział mężczyzn był znacząco mniejszy niż w przypadku kobiet. Mężczyźni pozostający bez pracy stanowili wówczas 3,8% wszystkich mężczyzn w wieku 18-60 lat z terenu Gminy, natomiast w przypadku kobiet było to 5,8%. Na przestrzeni ostatnich lat odsetek bezrobotnych mężczyzn uległ wzrostowi, natomiast odsetek kobiet pozostających bez pracy zmniejszył się o 0,1 pp.

Tabela 3. Udział bezrobotnych mieszkańców Gminy Łoniów zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2018-2020 (w procentach, stan na koniec grudnia)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
mężczyźni	3,2	3,7	3,8
kobiety	5,9	5,8	5,8
ogółem	4,4	4,6	4,7

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ świadczy o braku chęci podjęcia pracy lub o braku możliwości podjęcia zatrudnienia. Na przestrzeni lat 2018-2020 udział mieszkańców Gminy Łoniów długotrwanie bezrobotnych ulegał wahaniom, przyjmując w 2020 roku wartość 54,5%. Szczególną uwagę należy zwrócić również na fakt, że osoby długotrwanie bezrobotne, stanowią znaczny odsetek spośród wszystkich osób pozostających bez pracy.

Tabela 4. Liczba długotrwanie bezrobotnych mieszkańców Gminy Łoniów zarejestrowanych w PUP w latach 2018-2020

wyszczególnienie	31 grudnia 2018		31 grudnia 2019		31 grudnia 2020	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	200	100	208	100	213	100
długotrwanie bezrobotni	117	58,5	107	51,4	116	54,5

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA

Zasoby sportowe, rekreacyjne i kulturalne Gminy stanowią niebagatelny element lokalnej infrastruktury społecznej, który ma wpływ na sposób funkcjonowania rodzin oraz dzieci, a także animując czas wolny mieszkańców determinuje jakość życia lokalnej społeczności.

Działalność w zakresie kultury, wychowania i rekreacji na terenie Gminy prowadzi szereg podmiotów, m.in. **Gminny Ośrodek Kultury w Łoniowie**. GOK swoją działalnością obejmuje Gminę Łoniów, ponadto posiada także swoje świetlice w Chodakowie Starym, Sulistawicach i Świniarach Starych. Realizuje swoje zadania w takich dziedzinach jak edukacja, upowszechnianie kultury ogólnonarodowej, regionalnej i środowiskowej, rozbudza, a jednocześnie zaspokaja potrzeby kulturowe lokalnej społeczności.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w ramach amatorskiego ruchu artystycznego działa:

- Koło Plastyczne,
- Studio Piosenki,
- Pracownia ceramiczna,
- Koło nauki gry na instrumentach,
- Zespół Łoniowianie,
- Kapela „Sami Swoi”.

Za działalność w zakresie promocji i upowszechniania czytelnictwa, popularyzacji literatury oraz udzielania informacji i profesjonalnej pomocy w poszukiwaniu wiadomości odpowiedzialna jest **Gminna Biblioteka Publiczna w Łoniowie**.

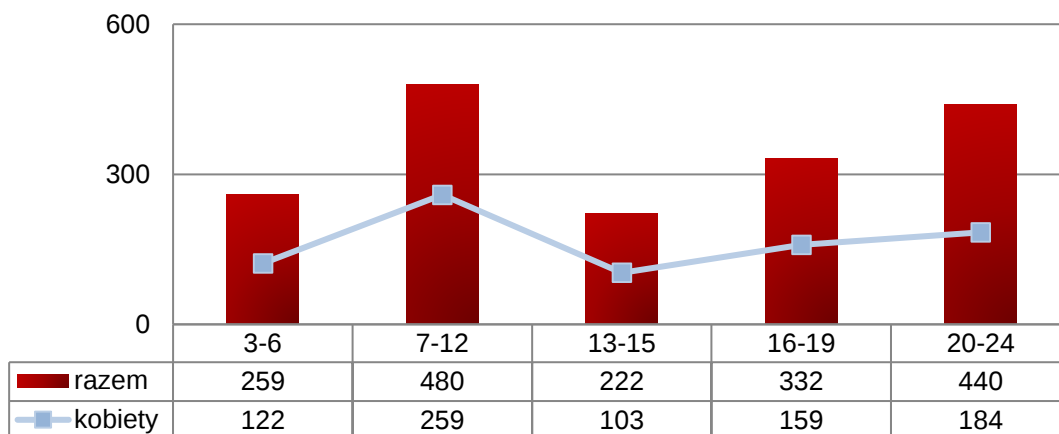
Na terenie Gminy wydarzenia sportowe odbywają się m.in. w hali sportowej Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2020 roku było 1 733 mieszkańców Gminy Łoniów. Liczba kobiet w tym przedziale wiekowym jest mniejsza od liczby mężczyzn, bowiem w wieku 3-24 lat było wówczas 827 dziewcząt oraz 906 chłopców. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że w 2020 roku najwięcej osób miało 7-12 lat (480 osób) oraz 20-24 lata (440 osób). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4. Ludność Gminy Łoniów według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W Gminie Łoniów w roku szkolnym 2019/2020 funkcjonowało 5 szkół podstawowych, gdzie do 40 oddziałów uczęszczało 572 uczniów, ponadto 221 wychowanków podejmowało edukację przedszkolną w 14 oddziałach.

Wśród szkół podstawowych należy wymienić:

- Publiczną Szkołę Podstawową w Gieraszwicach,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Łążku,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Łoniowie,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Sulisławicach,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Świnarach.

Jednostki przedszkolne funkcjonują w Gieraszwicach, Łążku, Łoniowie, Sulisławicach oraz w Świnarach.

Na terenie Gminy działalności nie prowadzi żłobek/klub dziecięcy zapewniający opiekę nad dziećmi do lat 3.

**ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie Gminy Łonów należą:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy,
- Dzielnicowi działający w ramach Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówki oświatowe,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Gminny Ośrodek Kultury i działające w jego strukturach świetlice,
- Gminna Biblioteka Publiczna.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom bądź wspomagające taką działalność. Kooperacja tych podmiotów odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Łonów można zaliczyć:

- pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- członków Partnerskiego Zespołu Kooperacji,
- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych.

PROBLEM NARKOMANII

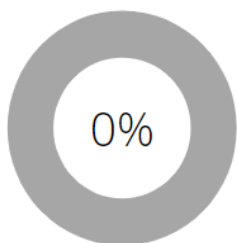
Problem narkomanii stanowi duże zagrożenie, degradująco wpływa zarówno na zdrowie fizyczne, psychiczne, jak i relacje społeczne. Wiąże się z wysokimi kosztami poniesionymi nie tylko przez samą jednostkę uzależnioną, ale także całe społeczeństwo. Pomimo tego, że zażywanie narkotyków i dopalaczy jest w Polsce o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych, zjawisko to wciąż stanowi poważny problem. Wśród negatywnych skutków wywołanych narkomanią wymienia się zarówno szkody zdrowotne, jak i społeczne, między innymi osłabienie i rozpad więzi rodzinnych, wykluczenie społeczne, utrata zdolności do samodzielnego i odpowiedzialnego funkcjonowania, czy też konflikty z prawem. Zagrożeniem są również nowe substancje psychoaktywne, tzw. dopalacze.

Należy podkreślić, że w dzisiejszych czasach nielegalne substancje psychoaktywne stały się dla nastolatków stosunkowo łatwo dostępne. Młodzi ludzie sięgają po środki psychoaktywne między innymi z ciekawości, nieumiejętności poradzenia sobie z problemami, chęci zaimponowania w towarzystwie, czy też ze względu na chęć lepszej zabawy. Powodów może być wiele, a motywy takiego zachowania często mają złożony charakter. Chociaż skala używania narkotyków i dopalaczy jest nieporównywalnie mniejsza niż alkoholu i tytoniu, po substancje te sięga wiele młodych ludzi. Zjawisko to stanowi nie lada wyzwanie profilaktyczne ze względu na związane z nim wielopłaszczyznowe konsekwencje.

Biorąc pod uwagę ryzyko szkód, konsekwencji prawnych, zdrowotnych oraz społecznych związanych z używaniem narkotyków i dopalaczy, konieczne jest realizowanie działań w obszarze profilaktyki, leczenia, rehabilitacji, ograniczania szkód zdrowotnych i reintegracji społecznej osób uzależnionych, a także systematyczne prowadzenie badań i monitoringu używania substancji psychoaktywnych.

NARKOMANIA

W 2020 roku z powodu narkomanii nie udzielono pomocy finansowej z pomocy społecznej **żadnej** rodzinie zamieszkującej Gminę Łonów.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ŁONIÓW

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie, powołana przez Wójta Gminy Łoniów do wykonywania zadań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) oraz z w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050). Według stanu na koniec 2020 roku Komisja liczyła 9 członków.

Dane dotyczące działań GKRPA podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela. W 2020 roku członkowie GKRPA przeprowadzali rozmowy z 12 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 16 członkami rodzin osób uzależnionych. Na przestrzeni lat 2018-2020 odnotowany został spadek liczby osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy. Szczegółowe dane dotyczące podejmowanych działań GKRPA w Łoniowie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	15	14	12
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	19	18	16

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie realizuje swoje zdania poprzez:

- współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym, Wójtem Gminy, pracownikami Urzędu Gminy;
- współpracę z placówkami opieki zdrowotnej w zakresie leczenia i rehabilitacji;
- współpracę ze szkołami w zakresie działalności profilaktycznej wśród młodzieży;
- współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami, kościołem, organizacjami społecznymi, samorządem gminnym, mieszkańcami Gminy, sprzedawcami oraz mediami w zakresie uświadamiania społeczeństwa o skutkach zażywania substancji psychoaktywnych oraz propagowania zdrowego stylu życia;
- współpracę z Gminnym Ośrodkiem Kultury w zakresie organizacji czasu wolnego;
- współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łoniowie w zakresie pomocy socjalnej dla rodzin z problemem narkotykowym, dożywiania dzieci i młodzieży w szczególności na świetlicach oraz finansowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży jak również zlecenia pracownikom socjalnym.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths)** – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- **W (Weaknesses)** – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- **O (Opportunities)** – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Prowadzenie różnorodnej działalności kulturalnej pozytywnie wpływającej na rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży oraz wzmacniającej kompetencje wychowawcze rodziców, a także ogólny poziom integracji rodzin. - Rozwinięta infrastruktura kulturalna, sportowa, rekreacyjna i oświatowa, a także prowadzenie działalności w zakresie animowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży. - Rozwinięta baza instytucjonalna i zasoby ludzkie działające w obszarze wsparcia osób i rodzin przeżywających trudności (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Środowiskowy Dom Samopomocy). - Brak rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia w wymiarze finansowym z powodu narkomanii w 2020 roku. - Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin. - Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej wśród wszystkich mieszkańców Gminy.	- Problem depopulacji – ujemny przyrost naturalny. - Zmniejszająca się liczba mieszkańców Gminy. - Wzrost liczby osób bezrobotnych oraz udziału osób pozostających bez zatrudnienia w wieku produkcyjnym. - Brak placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3. - Brak funkcjonującego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego oraz grup samopomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych. - Brak realizacji programów rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie uzależnieniom. • Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczące problemu uzależnień. • Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania. • Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką uzależnień oraz pracujących z osobami uzależnionymi. • Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi. • Udzielanie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin. • Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy. • Wzrost świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień. • Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna.	• Negatywne wzorce zachowań społecznych. • Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji przeciwdziałających uzależnieniom. • Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, uzależnienia członków rodziny, niechęć do współpracy. • Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym. • Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach. • Podejmowanie zachowań ryzykownych, w tym inicjacji alkoholowej i narkotykowej przez dzieci i młodzież, skutkujące problemami uzależnień. • Nasilenie się problemu marginalizacji i wykluczenia społecznego w środowiskach dotkniętych uzależnieniami. • Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności. • Rozpad więzi rodzinnych. • Zwiększenie dostępu do substancji psychoaktywnych w Gminie. • Negatywny wpływ pandemii COVID-19 na bezrobocie, problem uzależnień i przemocy.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

CELEM GŁÓWNYM Programu jest:

Przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych poprzez zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy na temat szkodliwości ich stosowania oraz minimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych.

CELAMI OPERACYJNYMI Programu są:

- 1.** Promowanie postaw prozdrowotnych i abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz budowanie skutecznego systemu profilaktyki na rzecz przeciwdziałania problemom uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców Gminy.
- 2.** Rozwijanie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin.
- 3.** Systematyczne diagnozowanie skali problemów uzależnień w Gminie w celu rozpoznania specyfiki problemów narkomanii oraz potrzeb środowiska lokalnego w zakresie ich rozwiązywania.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów.

Cel operacyjny nr 1

Promowanie postaw prozdrowotnych i abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz budowanie skutecznego systemu profilaktyki na rzecz przeciwdziałania problemom uzależnień wśród mieszkańców Gminy.

- Ograniczanie skali sięgania po substancje psychoaktywne zarówno przez dzieci i młodzież, jak i dorosłych mieszkańców Gminy oraz dostępności substancji psychoaktywnych na jej terenie.
- Opóźnienie wieku inicjacji narkotykowej przez dzieci i młodzież.
- Promowanie wiedzy odnośnie negatywnych skutków zażywania narkotyków, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki narkomanii, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia oraz bezpieczeństwa.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UG, GKRPA, jednostki oświatowe, świetlice, KPP, NGO
2.	Rozwijanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz promowanie udziału w tych formach w społeczności lokalnej.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UG, GOK, GBP, świetlice, jednostki oświatowe,
3.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów	UG, jednostki oświatowe, świetlice

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK

	dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdSPN, IPIŃ.	profilaktycznych. Liczba uczestników.	
4.	Organizowanie oraz dofinansowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie profilaktyki używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UG, GKRPA, OPS, jednostki oświatowe, NGO
5.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UG, GKRPA, OPS, KPP, PPP, PCPR, NGO, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
6.	Organizowanie konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień.	Liczba uczestników konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień. Liczba zorganizowanych konkursów.	OPS, GKRPA, UG, GOK, GBP, KPP, NGO, jednostki oświatowe, świetlice
7.	Popularyzowanie informacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów.	Liczba i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych i promocyjnych.	UG, GKRPA, OPS, KPP, GOK, GBP, NGO, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
8.	Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz osobom doznającym przemocy w rodzinie.	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, którym udzielono wsparcia finansowego.	UG
9.	Współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, jednostkami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie promocji zdrowia.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmacniania abstynencji i promowania jej.	UG, GKRPA, OPS, KPP, GOK, GBP, NGO, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK

10.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie.	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	UG, GKRPA, ZI
11.	Doposażenie GKRPA w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu.	Kwota doposażenia GKRPA w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu. Liczba zakupionych przedmiotów/ sprzętu/materiałów i innych niezbędnych do realizacji zadań rzeczy.	UG
12.	Działalność Policji w zakresie ograniczania dystrybucji nielegalnych substancji na terenie Gminy.	Liczba podjętych działań, a w szczególności patroli Policji na terenie Gminy.	KPP

Cel operacyjny 2

Rozwijanie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin.

- Poprawa dostępności i jakości usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla rodzin i osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem narkomanii.	Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. Liczba zorganizowanych działań wspierających osoby z problemem narkomanii.	UG, GKRPA, OPS
2.	Utworzenie Punktu Konsultacyjnego i prowadzenie w nim poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego.	Liczba utworzonych Punktów Konsultacyjnych. Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym (prawne, terapeutyczne, psychologiczne). Liczba udzielonych porad.	UG, GKRPA

Cel szczegółowy 3

Systematyczne diagnozowanie skali problemów uzależnień w Gminie w celu rozpoznania specyfiki problemów narkomanii oraz potrzeb środowiska lokalnego w zakresie ich rozwiązywania.

- Systematyczna ocena stanu zagrożenia problemem narkotykowym na terenie Gminy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wymiany informacji dotyczących polityki antynarkotykowej.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii. Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej	GKRPA, OPS, KPP, ZI, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia,
2.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba przeprowadzonych diagnoz.	UG przy współpracy z pozostałymi realizatorami Programu.

**ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ
KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH**

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 11% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 roku (Dz.U. z 2021, poz.1690) za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:
 - uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
 - uczestniczenie w posiedzeniu zespołu roboczego Komisji (np. ds. leczenia odwykowego, ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ds. przeprowadzania kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przedmiotowych uchwał Rady Gminy w Łoniewie).
2. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o których mowa z pkt 1, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 roku za każdorazowy udział w pracach Komisji.
3. Wynagrodzenie dla przewodniczącego i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacane będzie na podstawie każdorazowo sporządzonego zestawienia kosztów udziału w pracach Komisji, o których mowa w pkt. 1 oraz list obecności potwierdzonych przez przewodniczącego Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub sekretarza Komisji.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy Łonów, z wyłączeniem osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, sięgających po nie w sposób eksperymentujący i ryzykowny, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od narkotyków, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

**REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK**

1. Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok jest Urząd Gminy Łoniów.
2. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok realizowany będzie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia” oraz rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy realizowanego programu:

- Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport,
- Wójt sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informację z realizacji zadań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu przeciwdziałania narkomanii i przesyła ją do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następnego po roku, którego dotyczy informacja.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) nakłada na Radę obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Przewodniczący Rady Gminy

Radosław Smalera